

Salo Landau - 100 lecie urodzin

Warto przypomnieć sylwetkę urodzonego w Polsce holenderskiego szachisty, który w latach trzydziestych ubiegłego stulecia osiągnął wysoką pozycję "drugiego" w przybranej ojczyźnie (po Euwe) szachisty. Salo Landau urodził się 1 kwietnia 1903 roku w Bochni w rodzinie żydowskiej. Po wybuchu I wojny światowej w 1914 roku rodzina Landau w obawie przed rosyjską ofensywą przenieśli się do Wiednia. Niedługo potem młody Salo Landau został wysłany do przyjaciół w Rotterdamie. W kilka miesięcy później przyjechała reszta rodziny. W 1919 roku Salo rozpoczął naukę handlu diamentami w Antwerpii i prawdopodobnie tam zetknął się z szachami. W 1922 roku wrócił do swej rodziny w Rotterdamie i wkrótce zaczął odnosić znaczące sukcesy na polu szachowym, awansując do holenderskiej czołówki. Debiutował w pierwszym dwukołowym turnieju w Antwerpii w lipcu 1924 roku, gdzie z trzema remisami zajął ostatnie miejsce za E. Sapiro, Perlmutterem i Dunkelblumem. Stopniowo jednak wspinał się w górę. W maju 1926 roku bierze udział w turnieju w Scarborough. W turnieju tym gra w grupie z Alechinem, który ostatecznie zostaje zwycięzcą. Landau zajmuje miejsce w środku tabeli. Nieco gorzej wypada w pobocznym turnieju Hastings 1926/27, zajmując siódme miejsce (zwycięża Koltanowski przed Soultanbeieffem). W pierwszym dwukołowym turnieju w Hadze w 1927 roku jest drugi za Retim, notując cenny remis ze zwycięzcą turnieju. Towarzyski mecz z Retim (Rotterdam 1927) kończy się zdecydowanym zwycięstwem czeskiego mistrza (+5-1).

W lipcu 1927 roku bierze udział w turnieju pobocznym Brytyjskiego Związku Szachowego w Londynie. Zwycięża Rejfir, ale Landau wspólnie z Negyessym dzieli 2-3 miejsce. W kolejnym turnieju, w Hastings 1927/28 (turniej poboczny) zajmuje 3 miejsce za Koltanowskim i Baratzem. W czempionacie Amsterdamu w 1928 roku zajmuje 2 miejsce za czołowym szachistą holenderskim tego okresu Weeninkiem. Takie samo miejsce zajmuje w grudniu w turnieju w Hadze za van den Boschem. Kolejny turniej w Hastings (1928/29) nie przynosi mu większych laurów. Gra bowiem w turnieju pobocznym (nawet nie rezerwowym), chociaż dzieli w nim z Pitschakiem 2-3 miejsce za Rellstabem. W pierwszym turnieju w Maastricht w lutym 1929 roku zajmuje 3 miejsce za Engelmannem i Soultanbeieffem. Udział w czempionacie Holandii w Amsterdamie w lipcu 1929 roku przynosi mu spory sukces. Wspólnie z Weeninkiem dzieli w nim 2-3 miejsce za Euwe, przegrywając bezpośredni pojedynek z późniejszym mistrzem świata. Tradycyjnie już bierze udział w kolejnym turnieju w Hastings (1929/30). Turniej główny kończy się zwycięstwem Capablanki przed Vidmarem. W turnieju rezerwowym wspólnie zwyciężają Koltanowski z Tylorem przed Flohrem, Rejfirem i Rellstabem. Landau zwycięża w skromnym turnieju pobocznym.

Rozpoczynający się nowy 1930 rok zapowiada się dosyć ciekawie. Landau bierze udział w licznych turniejach, rozgrywa mecze (niestety kończy się one jego przegraną) z Maroczym (+0-3) i Rubinsteinem (+0-3=2). Reprezentuje Holandię na olimpiadzie w Hamburgu; jednak bez większego powodzenia. W lutym w turnieju w Amsterdamie zajmuje wspólnie ze Spielmannem 3-4 miejsce za Weeninkiem i Euwe. Na turnieju w Antwerpii zajmuje 4 miejsce za Flohrem oraz Dunkelblumem i Takacsem, odnosi jednak zwycięstwo w partii z Koltanowskim. Sierpniowy turniej w Rotterdamie kończy się dla niego porażką; zajmuje ostatnie miejsce za Tartakowerem oraz Noteboomem i Takacsem.

Dopiero w 1931 roku w pierwszym dwukołowym turnieju w Rotterdamie odnosi pierwszy wielki sukces, zajmując pierwsze miejsce przed Colle, Tartakowerem i Rubinsteinem. Jest to jego najlepszy wynik w całej karierze szachowej i niejako nobilitacja szachisty dużego formatu.

Landau,S - Tartakower,S
Rotterdam 1931 [A90]

Strona 1 / 13

L

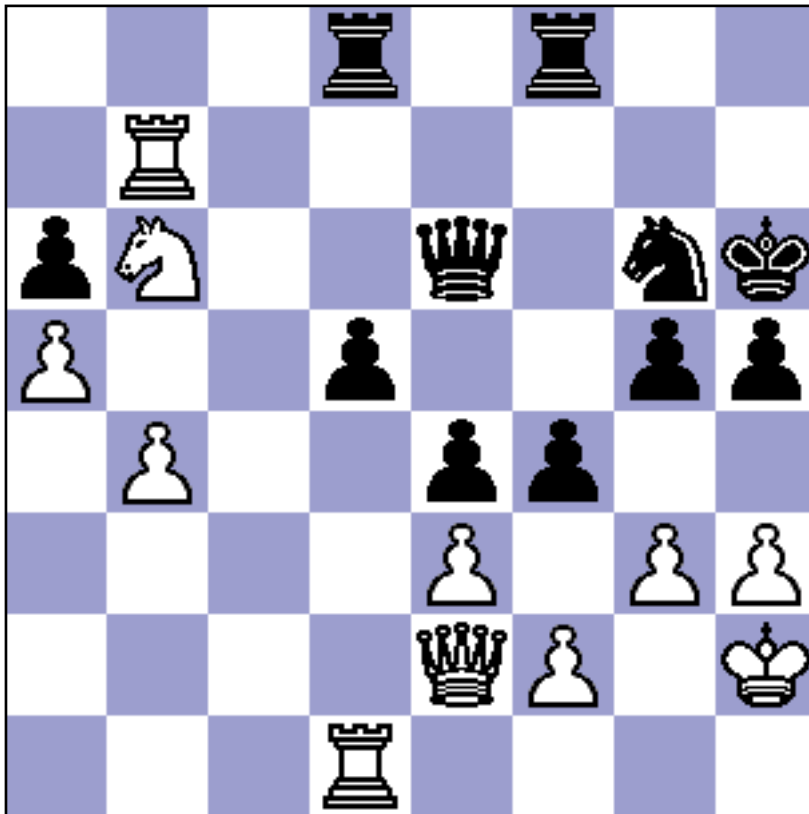
1.d4 e6 2.c4 f5 3.g3 Sf6 4.Gg2 Gb4+ 5.Gd2 He7 6.Sh3 Se4 7.Gxe4 fxe4 8.0-0 Gxd2 9.Sxd2 d5 10.Sf4 c6 11.Hb3 0-0 12.f3 exf3 13.Wxf3 g5 14.Sg2 Wxf3 15.Hxf3 Sd7 16.Wf1 b6 17.He3 Ga6 18.cxd5 cxd5 19.Sf3 g4 20.Sg5 Sf8 21.Wf7 Hd6 22.Hf2 e5



23.Wxh7 Hg6 24.Sh4 Sxh7 25.Sxg6 Sxg5 26.Hf6 Sh3+ 27.Kg2 We8 28.Sxe5 1-0.

Landau,S - Rubinstein,A
Rotterdam 1931 [D65]

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Sf3 Sf6 4.Sc3 Ge7 5.Gg5 Sbd7 6.e3 0-0 7.Wc1 c6 8.Gd3 a6 9.cxd5 exd5 10.Hc2 We8 11.Gf4 Sf8 12.h3 Sg6 13.Gh2 Gd6 14.Gxd6 Hxd6 15.0-0 Gd7 16.Sa4 Wad8 17.Sc5 Gc8 18.a4 He7 19.b4 Se4 20.Gxe4 dxe4 21.Sd2 f5 22.Wfd1 Sh4 23.Kh2 g5 24.Hc4+ Kg7 25.He2 h5 26.Sc4 Sg6 27.g3 Wh8 28.Sb6 Ge6 29.Sxe6+ Hxe6 30.d5 cxd5 31.Wc7+ Kh6 32.Wxb7 f4 33.a5 Whf8 ??



34.Hxh5+! 1-0

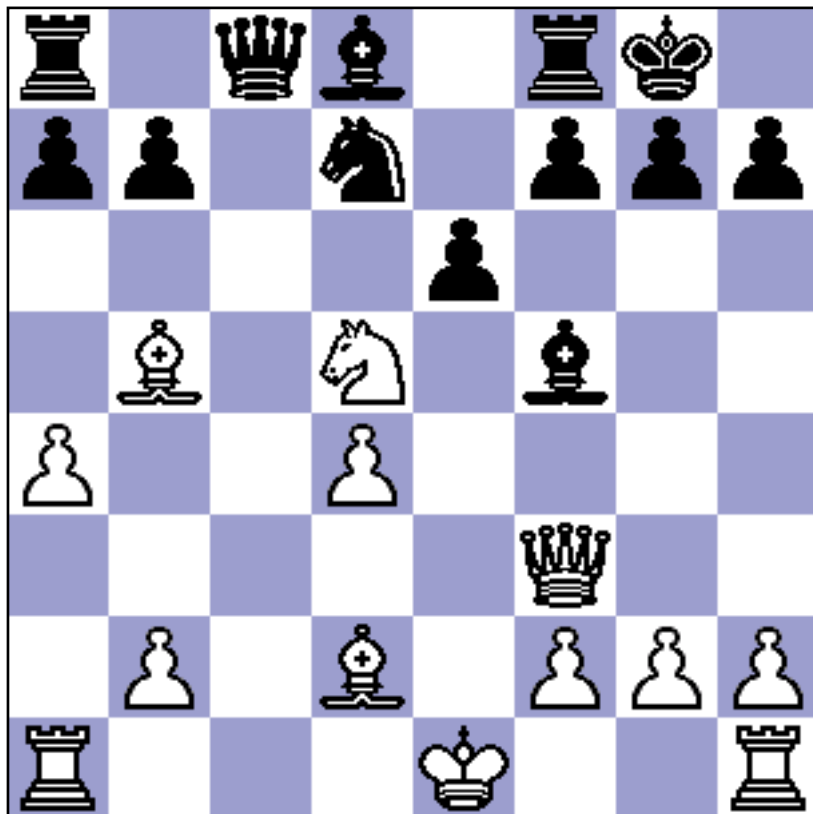
Colle,E - Landau,S
Rotterdam 1931 [D05]

1.d4 Sf6 2.Sf3 e6 3.e3 d5 4.Sbd2 c5 5.c3 Sbd7 6.Gd3 Gd6 7.0-0 0-0 8.We1 Hc7 9.e4 cxd4
10.cxd4 dxe4 11.Sxe4 Gf4 12.Sxf6+ Sxf6 13.Se5 Gxc1 14.Wxc1 Hd6 15.We3 g6 16.Gb1
Gd7 17.h4 Wac8 18.Wxc8 Wxc8 19.Wf3 He7 20.Hd2 Gc6 21.Wh3 Ge4 22.Gxe4 Sxe4
23.Hf4 f5 24.f3 Sf6 25.h5 Sxh5 26.Hh6 Wc7 27.Sxg6 hxg6 28.Hxg6+ Sg7 29.Hh7+ Kf7
30.Hh6 Hf6 31.Hf4 Wc4 32.Hb8 Hxd4+ 33.Kh1 Hf4 0-1

W tym samym roku równie? w Amsterdamie rozgrywa mecz z Euwe, ulegaj?c wyra?nie
(+1-3=2).

Landau,S - Euwe,M
Amsterdam 1931 [D17]

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Sf3 Sf6 4.Sc3 dxc4 5.a4 Gf5 6.Se5 c5 7.e3 cxd4 8.exd4 e6 9.Gxc4 Ge7
10.Gb5+ Sfd7 11.Hf3 Hc8 12.Sd5 Gd8 13.Gd2 0-0 14.Sxd7 Sxd7

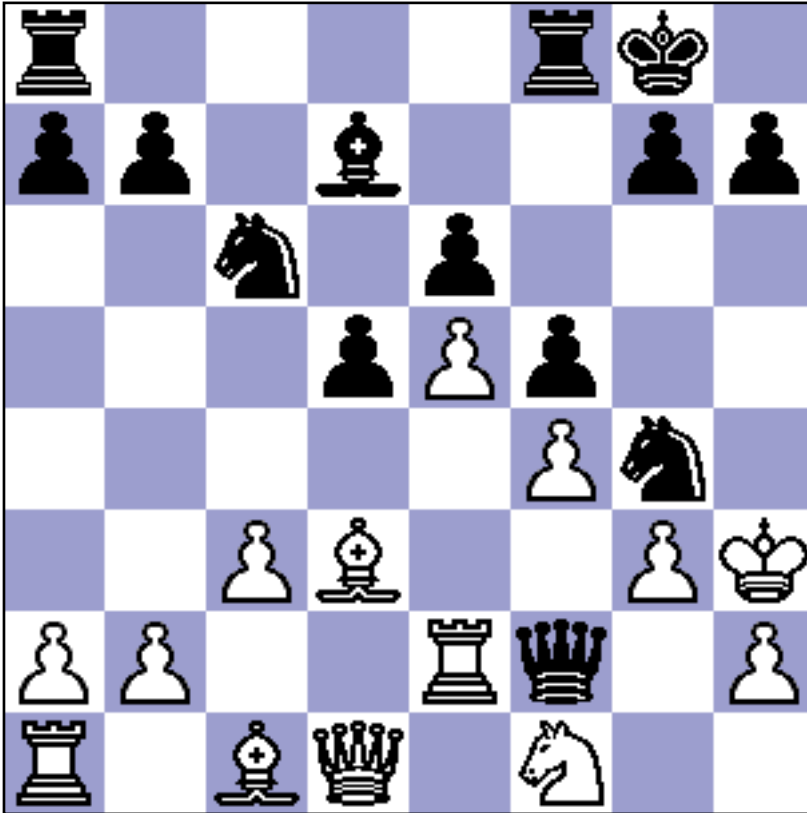


15.Wc1 Hb8 16.Gxd7 Hd6 17.Gc8 Ga5 18.Gxa5 Waxc8 19.Wxc8 Wxc8 20.Se3 Wc1+
21.Sd1 Ha6 22.Gc3 h5 23.h3 Gd3 24.He3 Wxd1+ 25.Kxd1 Hxa4+ 26.Ke1 Ha1+ 27.Kd2
Hxh1 28.Hxd3 Hxg2 29.Hg3 Hxg3 30.fxg3 Kf8 31.Kd3 Ke7 32.Gb4+ Kf6 33.Ke4 b6 34.Gd6
Kg5 35.Gb8 a6 36.Ke5 Kg6 37.Gc7 b5 38.b4 Kg5 39.Gd8+ Kg6 40.Ge7 Kh6 41.Kd6 1-0

Nie ma szcz??cia do renomowanych przeciwników w pojedynkach meczowych. Kolejno przegrywa z S. Flohrem (Rotterdam 1932, +0-1=3), Spielmannem (Rotterdam 1933, +1-2=3), Lilienthałem (Amsterdam 1934, +1-2=3) oraz ponownie z Euwe (Amsterdam 1934, +1-4=1). Jesieni? 1934 wygrywa natomiast bez problemu mecz z van den Boschem (+6-0=0)! Drugi mecz z nim ko?czy remisem (+4-4=2).

Van den Bosch,J - Landau,S
Amsterdam 1934 [D05]

1.d4 Sf6 2.Sf3 e6 3.Sbd2 c5 4.e3 cxd4 5.exd4 Sc6 6.c3 d5 7.Gd3 Gd6 8.0-0 0-0 9.We1 Sh5
10.g3 f5 11.Se5 Sf6 12.Sf1 Gxe5 13.dxe5 Sg4 14.f4 Hb6+ 15.Kg2 Hf2+ 16.Kh3 Gd7 17.We2

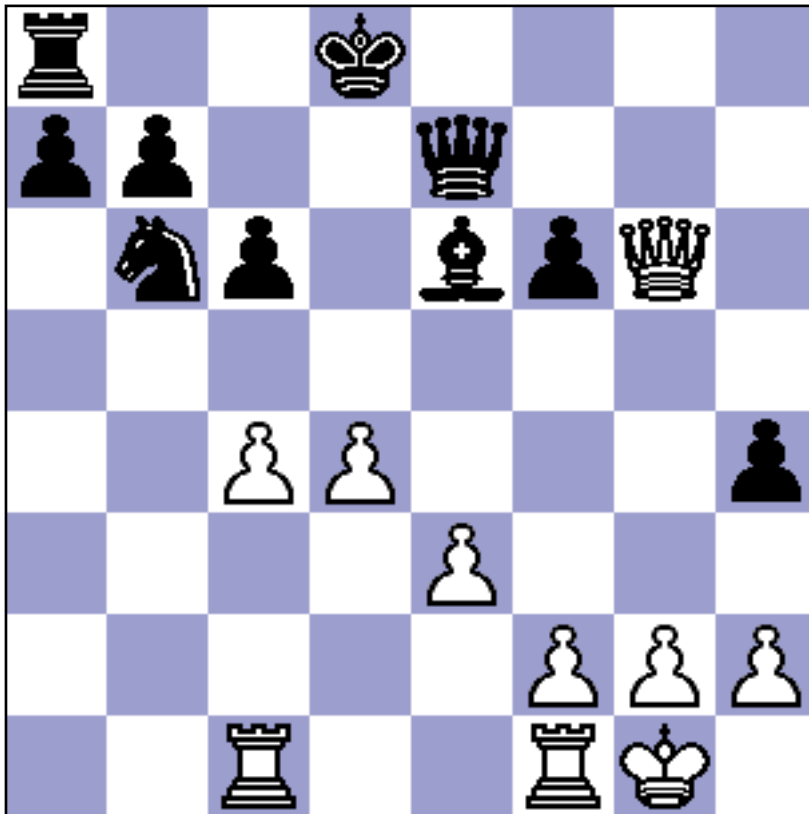


17. ...d4 18.cxd4 Sxd4 19.Wd2 Gc6 20.Gxf5 exf5 21.Wxd4 Hg2+ 22.Kh4 Sf2 0-1

Turniej w Scheveningen w 1933 roku kończy się zwycięstwem Flohra przed Maroczym i Bogolubowem. Landau zajmuje dzielone 4-6 miejsce. W maju 1936 roku bierze udział w turnieju w Ostendzie. Zajmuje w nim dzielone z Gideonem Stahlbergiem 3-4 miejsce, za Lundinem i Grobem. W silnie obsadzonym turnieju w Zandvoort w lipcu tego samego roku Landau zajmuje wspólnie z Gruenfeldem i Spielmannem dzielone 7-9 miejsce. W turnieju zwycięża Fine przed Euwe oraz Tartakowerem i Keresem, kolejne miejsca wspólnie zajmują Bogolubow i Maroczy. W turnieju tym Landau odnosi cenne zwycięstwo nad uczestnikiem meczów o mistrzostwo świata w 1929 i 1934 roku Bogolubowem.

Landau,S - Bogoljubow,E
Zandvoort 1936 [D52]

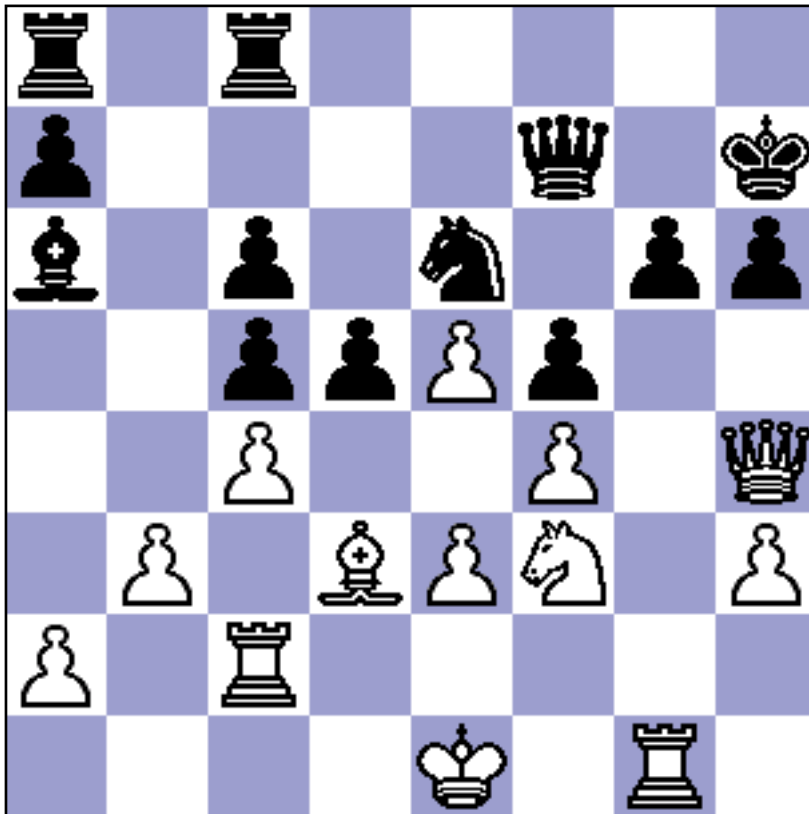
1.d4 d5 2.c4 e6 3.Sc3 c6 4.Sf3 Sf6 5.Gg5 Sbd7 6.e3 Ha5 7.cxd5 Sxd5 8.Hb3 Gb4 9.Wc1 e5 10.Gc4 S7b6 11.Gxd5 Sxd5 12.Sxe5 Ge6 13.a3 Gxc3+ 14.bxc3 Sb6 15.Hd1 Hxa3 16.0-0 f6 17.Hh5+ Kd8 18.Gh4 g5 19.Sg6 Wg8 20.Hxh7 gxh4 21.c4 Wxg6 22.Hxg6 He7



23.d5 Gf7 24.Hh6 Kc7 25.d6+ Hxd6 26.c5 He5 27.cxb6+ axb6 28.Wfd1 b5 29.Hh7 Hh5
30.Hd3 Wa4 31.Hd8 mat (1-0).

Landau,S - Becker,A
Zandvoort 1936 [A84]

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Sf3 e6 4.e3 f5 5.Gd3 Gd6 6.Se5 Gxe5 7.dxe5 Sd7 8.f4 Se7 9.0-0 0-0
10.b3 Sc5 11.Ge2 b6 12.Sd2 Ga6 13.Ga3 Hd7 14.Gxc5 bxc5 15.Hc1 Hb7 16.Sf3 Hb4
17.Wd1 h6 18.Wd2 Wfc8 19.Wc2 Sg6 20.Kf2 Sf8 21.h3 Gb7 22.g4 g6 23.Hg1 Kh7 24.gxf5
exf5 25.Hg3 Hb6 26.Wg1 Hc7 27.Hh4 Hd8 28.Hg3 He7 29.Gd3 Hf7 30.Hh4 Se6 31.Ke1 Ga6



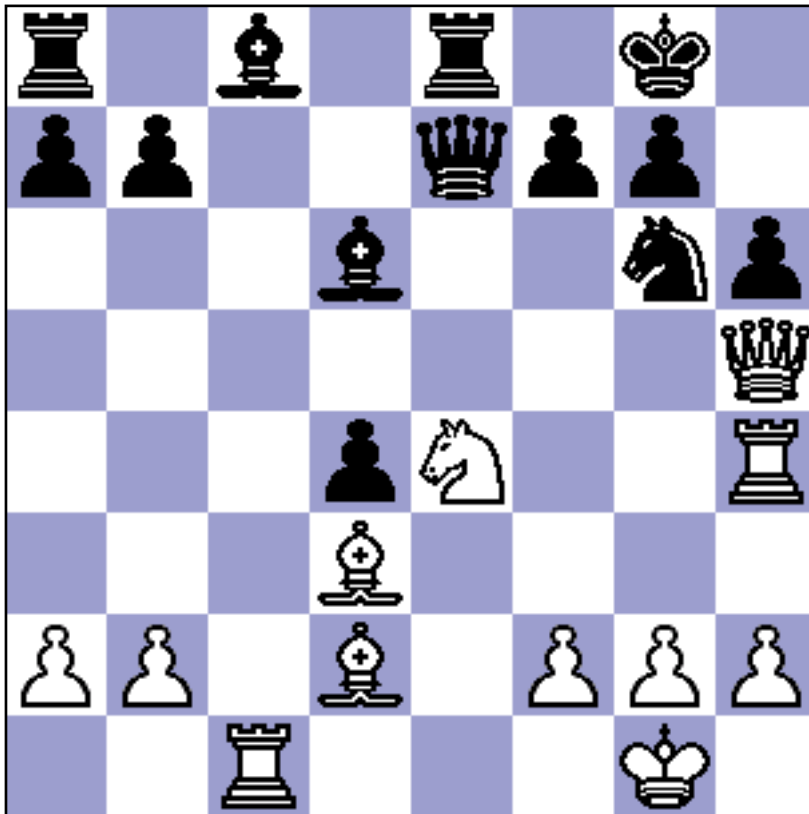
32.cxd5 Gxd3 33.dxe6 Hg7 34.Wcg2 Wg8 35.Sg5+ Kh8 36.Sf7+ Kh7 37.Wd2 c4 38.bxc4 Gxc4 39.Wd7 Wab8 40.Sxh6 Wb1+ 41.Kd2 g5 42.Wxg5 1-0.

W silnie obsadzonym turnieju w Amsterdamie w październiku 1936 roku Landau zajmuje 4-6 miejsce, wspólnie z Gruenfeldem i van den Boschem. Zwycięstwo w turnieju odnoszą Euwe i Fine przed Alechinem. Landau remisuje z aktualnym mistrzem świata – Euwem i przegrywa z Fine oraz Alechinem. W tym samym roku rozgrywa dwa mecze ze Spielmannem, przegrywając jednak oba (Amsterdam, +0-4=4; Zandvoort, +1-3=3). Mistrzostwo Holandii (jednak pod nieobecnością Euwego) jest jego dużym osiągnięciem tego roku. W 1937 roku Landau bierze udział w dwu silnie obsadzonych turniejach oraz reprezentuje Holandię na Olimpiadzie Szachowej w Sztokholmie. W Ostendzie zajmuje dzielone z Listem i Tartakowerem 4-6 miejsce. Wspólne zwycięstwo w tym turnieju odnoszą Grob, Fine i Keres.

W Kemerli natomiast gra słabo, dzieląc z Feiginem 15-16 miejsce. Wspólne zwycięstwo odnoszą Flohr, Petrov i Reshevsky, tuż za nimi są Alechin i Keres. Niemniej jednak partia Landau z Bookiem zostaje uznana za najpiękniejszą w turnieju, za jej zwyciężca zostaje obdarowany dwoma srebrnymi lichtarzami.

Landau, S - Book, E
Kemerli 1937 [D05]

1.d4 d5 2.Sf3 Sf6 3.e3 e6 4.Gd3 c5 5.c3 Sbd7 6.0-0 Gd6 7.Sbd2 0-0 8.We1 Hc7 9.e4 cxd4 10.cxd4 dxe4 11.Sxe4 Sxe4? 12.Wxe4! We8 13.Wh4 Sf8 14.Sg5 h6 15.Hh5 e5 16.Gd2! exd4 17.Wc1 He7 18.Se4 Sg6

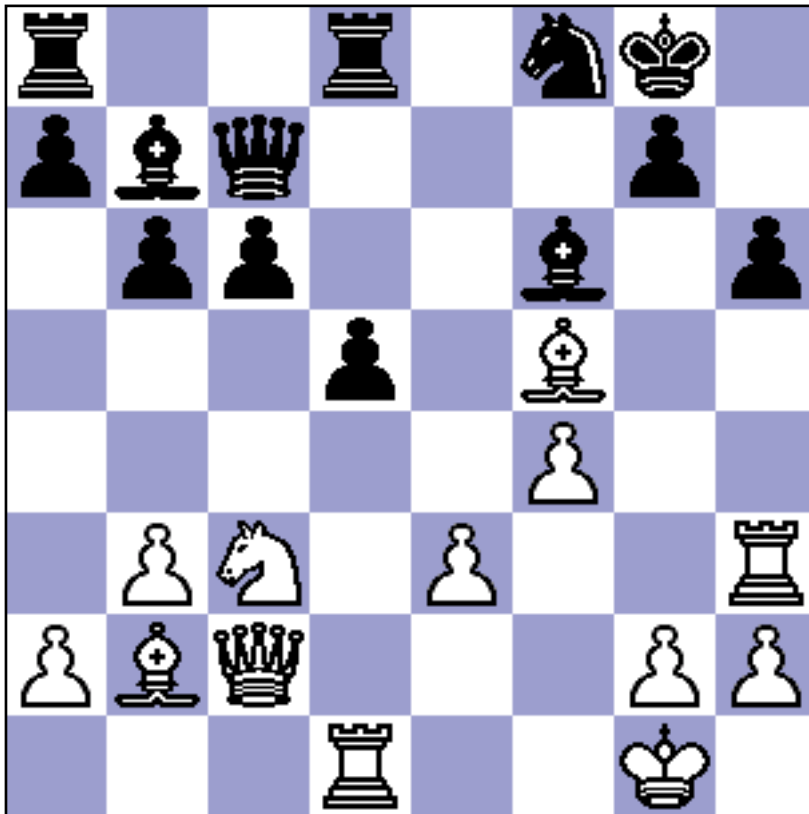


19.Gg5! He5 20.f4! Hd5 21.Sf6+! gxf6 22.Gxg6! Gf8 23.Wc7! Ge6 24.Gxf6 Hxh5 25.Gxh5 Wec8 26.Gxf7+! Kh7 27.Wxc8 Gxc8 28.Gxd4 Gf5 29.Wh5 1-0.

Landau,S - Feigin,M
Kemer 1937 [D46]

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Sf3 Sf6 4.e3 e6 5.Sc3 Sbd7 6.Gd3 Ge7 7.0-0 0-0 8.b3 b6 9.Gb2 Gb7
10.He2 Wc8 11.Wad1 Hc7 12.Se5 Sxe5 13.dxe5 Sd7 14.f4 Wfd8 15.Wf3 Sf8 16.Wh3 f5
17.exf6 Gxf6 18.cxd5 exd5 19.Hc2 h6 20.Gf5 Wa8

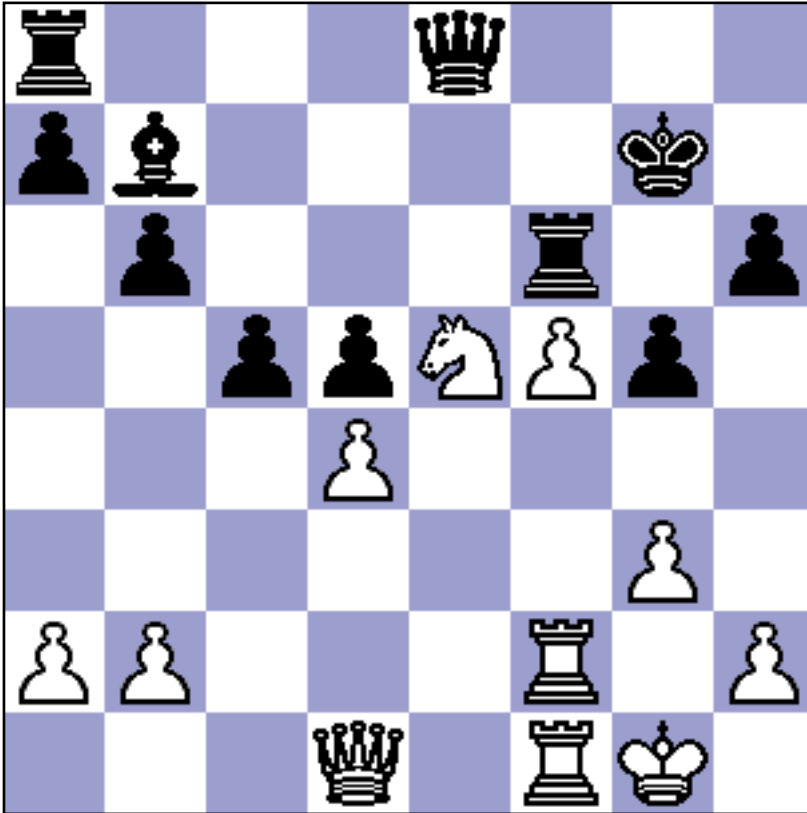
L



21.Sxd5 Wxd5 22.Gxf6 Wxd1+ 23.Hxd1 Hf7 24.Wxh6 Gc8 25.Gxc8 gxh6 26.Hg4+ Kh7
27.Gd4 Hg8 28.Gf5+ Sg6 29.h4 c5 30.Ge5 1-0.

Landau,S - Rellstab,L
Kemer 1937 [D97]

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 d5 4.Hb3 dxc4 5.Hxc4 Gg7 6.e4 c6 7.Sf3 0-0 8.Ge2 b6 9.Ha4 Gb7
10.0-0 e6 11.Gg5 h6 12.Gh4 g5 13.Gg3 Sbd7 14.Gd6 We8 15.e5 Sd5 16.Sxd5 exd5 17.Sd2
Gf8 18.Gxf8 Sxf8 19.f4 Sg6 20.f5 Sf4 21.Wae1 f6 22.g3 Sxe2+ 23.Wxe2 We7 24.Wef2 c5
25.exf6 Wf7 26.Sf3 Wxf6 27.Se5 He8 28.Hd1 Kg7

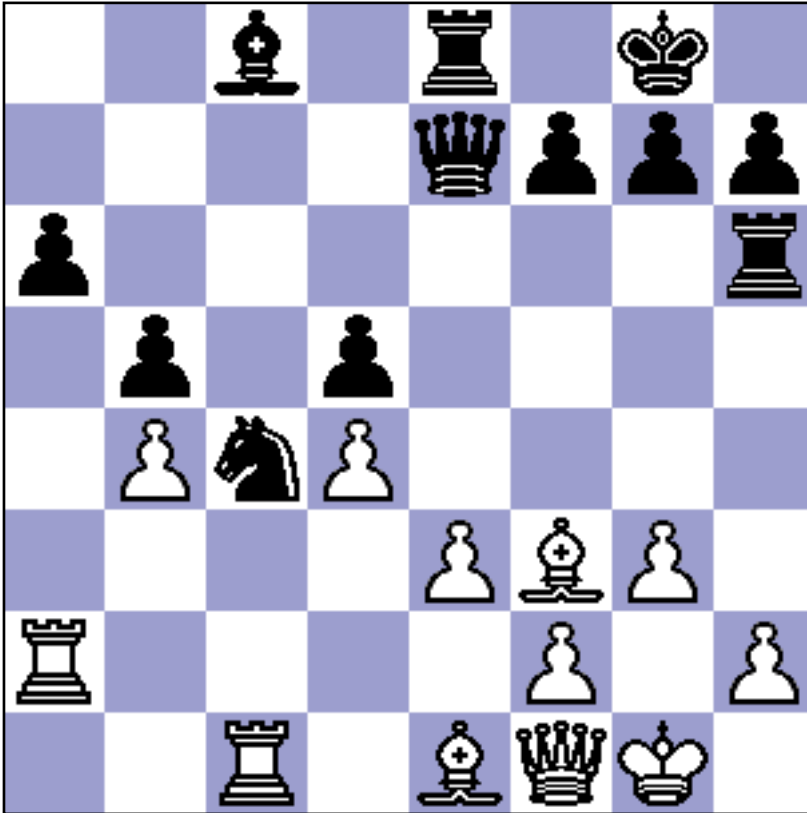


29.h4 gxh4 30.Hg4+ Kh7 31.Hxh4 Kg7 32.Wf4 He7 33.Wg4+ Kf8 34.Wg6 1-0.

W czerwcu 1938 roku Landau bierze udział w doskonale obsadzonym turnieju w Noordwijk. Zwycięża Eliskases przed Keresem oraz Pircem i Euwe. Landau zajmuje dzielone 5-6 miejsce z Bogolubowem.

Landau,S - Spielmann,R
Noordwijk 1938 [E44]

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Gb4 4.e3 b6 5.Sge2 Gb7 6.a3 Gxc3+ 7.Sxc3 d5 8.b3 0-0 9.Gb2 We8 10.Hc2 Sbd7 11.cxd5 exd5 12.Ge2 Wc8 13.0-0 a6 14.Hf5 Se4 15.Sxe4 Wxe4 16.Wac1 Sf6 17.Wc2 Hd6 18.Wfc1 We6 19.Hh3 c6 20.b4 Wce8 21.g3 Se4 22.Gc3 He7 23.Hf1 b5 24.Ge1 Sd6 25.a4 Sc4 26.axb5 cxb5 27.Gg4 Wd6 28.Ge2 Gc8 29.Wa2 Wh6 30.Gf3



31. ...Sxe3 31.We2 Gh3 32.Wxe3 Hxe3 33.fxe3 Gxf1 34.Kxf1 g5 35.Gf2 Wd8 36.Wc5 Whd6 37.e4 dxe4 38.Wxg5+ Wg6 39.Wxg6+ hxg6 40.Gxe4 Wc8 41.d5 1-0.

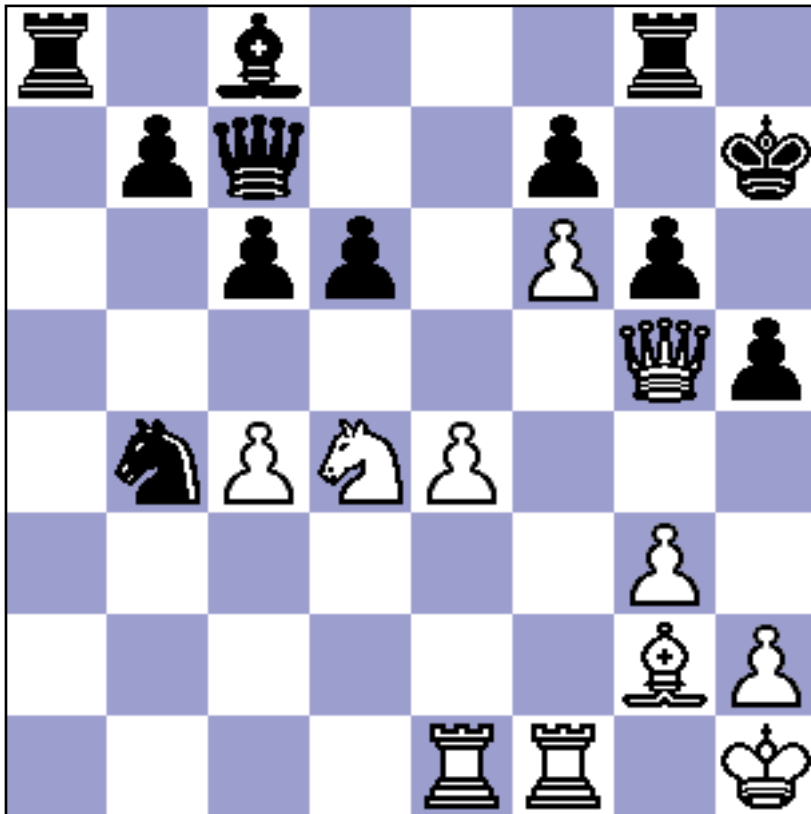
W tym samym roku w Holandii został zorganizowany jeden z najwspanialszych w historii szachów turniejów szachowych, turniej AVRO. Salo Landau pełnił w nim funkcję głównego sędziego. Ten wielki turniej rozgrywany był w nietypowy sposób. Każda z rund była rozgrywana w innym mieście, toteż uczestnicy byli zmęczeni stałym przemieszczaniem się z rundy na rundę. Przed spotkaniem z Alechinem, Capablanca jadł obiad z kubańskim ambasadorem i spędził siłę na partii 10 minut. W dużym niedoczasie Capablanca wykonał posunięcie, ale jego ręka, zamiast nacisnąć zegar, przecięła tylko puste powietrze. Na szczęście na miejscu był Landau, który przypomniał Capablance by nacisnąć zegar i uruchomił czas przeciwnika. Partia zakończyła się remisem. Partia rewanżowa, grana w dniu 50-tych urodzin wielkiego Capablanki, zakończyła się zdecydowanym wygranym Alechina. Było to zresztą pierwsze turniejowe zwycięstwo Alechina nad Capablanką.

Na przełomie 1938/39 roku Landau bierze udział w tradycyjnym turnieju w Hastings. Landau zajmuje wspólnie z Pircem 3-4 miejsce, za Szabo i Euwe. W 1939 roku Landau bierze udział w kilku mniejszych turniejach: w dwu małych turniejach w Amsterdamie, Baarn II, Barnemouth. W amsterdamskim turnieju KNSB zajmuje dzielone 4-6 miejsce za Euwe, Szabo i Flohrem. W drugim amsterdamskim turnieju (VARA) wspólnie z Euwe zajmuje 1-2 miejsce, przed Flohrem, Cortleverem i Szabo.

Landau,S - Flohr,S
Amsterdam VARA 1939 [E68]

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.g3 Sbd7 6.Gg2 e5 7.Sge2 0-0 8.0-0 We8 9.b3 exd4 10.Sxd4 Sc5 11.f3 Sfd7 12.Gb2 Se5 13.Sce2 c6 14.Gc3 Hb6 15.Kh1 a5 16.Sc2 Wd8 17.f4 Sed3 18.Gxg7 Kxg7 19.Se1 Sxe1 20.Hd4+ Kg8 21.Waxe1 a4 22.f5 axb3 23.axb3 Hc7 24.b4 Sa6 25.f6 h5 26.Hd2 Kh7 27.Sd4 Wg8 28.Hg5 Sxb4

L

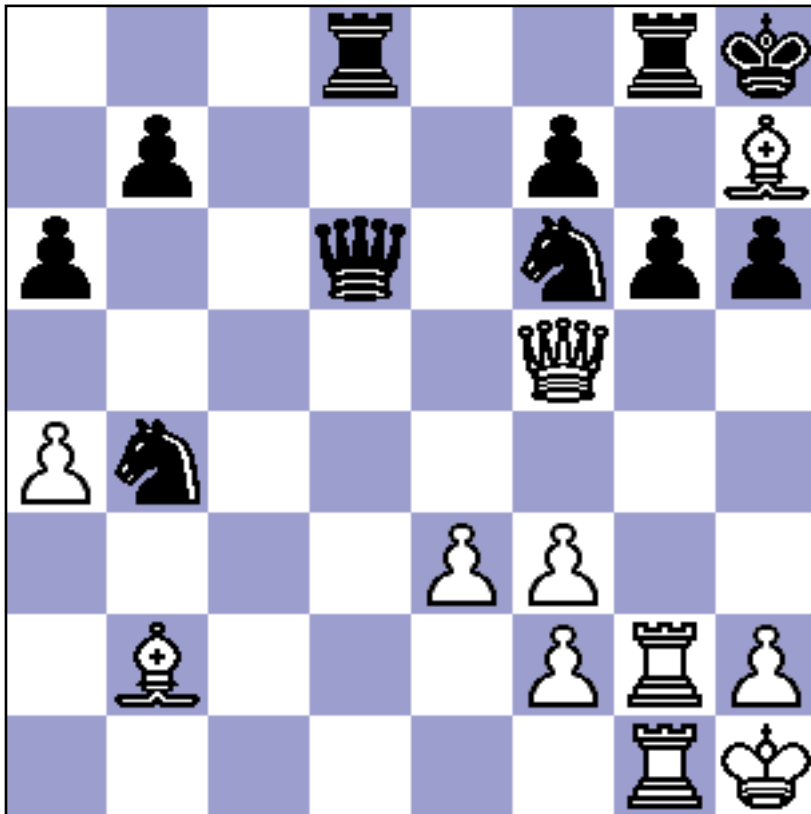


29.Sf5 Gxf5 30.exf5 Wge8 31.Ge4 We5 32.fxg6+ fxg6 33.Hxg6+ Kh8 34.f7 1-0.

W turnieju Baarn II zajmuje 3 miejsce za Euwe i Fonteinem. W angielskim Bournemouth tu? przed wybuchem II wojny ?wiatowej, zajmuje wspólnie z Imre Koenigiem 4-5 miejsce. W turnieju zwyci??a Euwe przed Kleinem i Flohrem.

Landau,S - Flohr,S
Bournemouth 1939 [E56]

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Gb4 4.e3 0-0 5.Gd3 d5 6.Sf3 c5 7.0-0 Sc6 8.a3 Ga5 9.cxd5 exd5
10.dxc5 Gxc3 11.bxc3 Ha5 12.Hc2 Hxc5 13.a4 We8 14.Ga3 Ha5 15.Wfb1 Hc7 16.c4 dxc4
17.Hxc4 Ge6 18.Hc2 Gd5 19.Gb2 He7 20.Ga3 Hc7 21.Wb5 Gxf3 22.gxf3 a6 23.Wg5 h6
24.Wg2 Wac8 25.Wc1 Wcd8 26.Kh1 Kh8 27.Wcg1 Wg8 28.Gb2 Hd6 29.Gh7 Sb4 30.Hf5 g6



31.Gxg8 gxf5 32.Wg7 Sg4 33.W7xg4+ f6 34.Wg7 Wd7 35.Wxd7 1-0.

W tym samym roku remisuje mecze z van Schelting? (Amsterdam +3-3=4) oraz z Szabo (Amsterdam, +2-2=6) oraz przegrywa mecz o mistrzostwo kraju z Euwe (Rotterdam, +0-5=5). Wojna praktycznie kończy jego szachow? karier?. Jeszcze w Delft w 1940 roku bierze udział w małym turnieju, ale zajmuje w nim ostatnie miejsce za Kmochem, Euwe i van den Boschem.

Landau przez wiele lat pisywa? szachowe artykuły w holenderskim piśmie Tijdschrift. W 1941 roku, gdy prześladowania antyżydowskie w okupowanej Holandii znacznie si? nasiliły, jego artykuły ukazywały si? nadal, ale pod pseudonimem. W 1942 roku Landau postanowił uciec z ?on? do Szwajcarii. Ich córka mia?a pozosta? w ukryciu u znajomych. W ko?cu wrze?nia ma?onkowie Landau zostaj? zatrzymani w Bredzie i wszyscy, ??cznie z córk?, trafiaj? ostatecznie do obozu koncentracyjnego. Nie znamy dok?adnej daty ?mierci Salo Landau. Prawdopodobnie zgin?? pomi?dzy pa?dziernikiem 1943 roku, a marcem 1944 roku, by? mo?e w dniu ?mierci ?ony i córki (12.10.1943).

Henryk Konaszczuk

konash@kki.net.pl

Unikalny ID rozwi?zania: #1346

Autor: : polbase

Data ostatniej aktualizacji: 2012-11-27 23:44